Uçu? Emniyeti Tutumu Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Uçu? Emniyeti Tutumu Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=32041

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Uçu? Emniyeti Tutumu Ölçe?i, 2020 y?l?nda Tuncel Öz taraf?ndan doktora tezi kapsam?nda geli?tirilmi? bir psikolojik ölçektir. Bu ölçek, özellikle havac?l?k sektöründe görev yapan **kabin görevlilerinin** emniyetli davran??lar?na yönelik tutumlar?n? sistematik olarak ölçmeyi amaçlamaktad?r. Ölçe?in geli?tirilmesi, **performans de?erleme uygulamalar?** ve **çal??ma ko?ullar?n?n** emniyet kültürü üzerindeki etkilerini inceleyen kapsaml? bir ara?t?rman?n parças?d?r. Ölçe?in tam metni ve detayl? psikometrik özellikleri, yazar?n doktora tezinde bulunmaktad?r. Orijinal PDF dosyas?na a?a??daki ba?lant?dan ula??labilir: ucus-emniyeti-tutumu-olcegi-toad.pdf.

Anahtar Kelimeler

Uçu? emniyeti, emniyet tutumu, kabin görevlileri, havac?l?k psikolojisi, ölçek geli?tirme, performans de?erlendirme, çal??ma ko?ullar?.

Yazarlar

Tuncel Öz.

Amaç

Uçu? Emniyeti Tutumu Ölçe?i'nin temel amac?, havac?l?k operasyonlar?nda görevli personelin, özellikle de kabin görevlilerinin, uçu? emniyetine yönelik sahip olduklar? **bili?sel, duyu?sal ve davran??sal e?ilimleri** ölçmektir. Bu ölçek, havac?l?k i?letmelerinin emniyet yönetim sistemleri (SMS) kapsam?nda, personelin tutumlar?ndaki potansiyel risk alanlar?n? veya güçlü yönlerini belirlemesine yard?mc? olmak üzere tasarlanm??t?r.

Ölçek, emniyet kültürünün subjektif boyutlar?n? nicelle?tirerek, organizasyonel müdahalelerin ve e?itim programlar?n?n etkinli?ini de?erlendirmek için bir temel sa?lamaktad?r. Geli?tirme süreci, **kabin görevlilerinin emniyetli davran??lar?** üzerindeki çevresel ve yönetimsel faktörlerin etkisini anlamland?rmak için kritik bir araç sunmu?tur.

Yap?

Ölçek, havac?l?k psikolojisi alan?nda merkezi bir kavram olan **Emniyet Tutumu** (Safety Attitude) yap?s?n? ölçmektedir. Emniyet tutumu, bireyin uçu? emniyet prosedürlerine, risk alg?s?na ve kurallara uyma isteklili?ine dair genel e?ilimlerini ifade eder. Bu yap?, genellikle disiplin, risk kabulü, ileti?imdeki aç?kl?k ve hata bildirimine yönelik isteklilik gibi alt boyutlar? içerebilir.

Ölçe?in ölçtü?ü temel yap?, kabin görevlilerinin çal??ma ortamlar? ve kendilerine uygulanan

ARABPSYCHOLOGY.COM

performans de?erlendirme sistemlerinin, emniyet odakl? davran??lar?n? nas?l ?ekillendirdi?ini ortaya koymay? hedeflemektedir. Bu ba?lamda, ölçek hem bireysel hem de organizasyonel düzeydeki emniyet alg?lar?n? yans?tan maddeler içerebilir.

Geçerlik

Ölçe?in geçerlik çal??malar?, yazar Tuncel Öz'ün 2020 y?l?nda Anadolu Üniversitesi'nde tamamlad??? doktora tezi içerisinde detayl? olarak sunulmu?tur. Geçerlik analizlerinin, ölçe?in teorik yap?y? ne ölçüde temsil etti?ini belirlemek amac?yla **yap? geçerli?i** (Exploratory Factor Analysis ve/veya Confirmatory Factor Analysis) ile birlikte **içerik geçerli?i** çal??malar?n? da içerdi?i varsay?lmaktad?r.

Ölçe?in hedef kitlenin tutumlar?n? do?ru ve anlaml? bir ?ekilde ölçtü?ünü kan?tlayan bu bulgular, akademik referans olarak gösterilen doktora tezinin incelenmesiyle elde edilebilir. Tezin ana ba?l???, ölçe?in geçerlik ba?lam?n?, yani performans de?erleme ve çal??ma ko?ullar?n?n emniyetli davran??a etkilerini ölçme yetene?ini vurgulamaktad?r.

Güvenirlik

Uçu? Emniyeti Tutumu Ölçe?i'nin güvenirlik analizleri de geli?tirme çal??mas?n?n ayr?lmaz bir parças? olarak doktora tezinde yer almaktad?r. Güvenirlik çal??malar?n?n, ölçe?in iç tutarl?l???n? (örne?in, **Cronbach Alfa** katsay?s?) ve muhtemelen zaman içindeki istikrar?n? (test-tekrar test güvenirli?i) de?erlendirdi?i öngörülmektedir.

Yüksek güvenirlik de?erleri, ölçe?in ölçüm hatas?n? minimize ederek kabin görevlilerinin emniyet tutumlar?n? tutarl? bir ?ekilde de?erlendirdi?ini gösterir. Bu psikometrik veriler, ölçe?in havac?l?k ara?t?rmalar?nda ve pratik uygulamalar?nda kullan?labilirli?i aç?s?ndan hayati öneme sahiptir.

Faktör Analizi

Ölçe?in çok boyutlu yap?s?n? ortaya ç?karmak ve teorik modeli desteklemek amac?yla **Faktör Analizi** tekniklerinin kullan?ld??? kabul edilmektedir. Geli?tirme tipi bir ölçek oldu?u için, Öz (2020) muhtemelen **Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA)** ile boyut say?s?n? belirlemi? ve ard?ndan **Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA)** ile bu yap?y? do?rulam??t?r.

Bu analizler, Uçu? Emniyeti Tutumu yap?s?n?n hangi bile?enlerden (örne?in, Prosedürlere Uyum, Risk Alg?s?, Yönetim Güveni) olu?tu?unu bilimsel olarak temellendirir. Faktör yükleri, döndürme yöntemleri ve uyum indeksleri gibi detayl? sonuçlar, ölçe?in çok boyutlu yap?s?n? anlamak için doktora tezinde mevcuttur.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ölçek

Test Çe?idi: Geli?tirme amaçl? olu?turulmu?, spesifik alana yönelik bir tutum ölçe?idir.

Format: Kaynakta derecelendirme bilgisi yer almamakla birlikte, tipik bir tutum ölçe?i olarak **Likert tipi derecelendirme** (örne?in, 5'li veya 7'li) kulland??? varsay?lmaktad?r.

Mevcut Dil: Türkçe (tr).

Popülasyon Grubu: Havac?l?k personeli.

Ya? Grubu: Yeti?kin (Çal??an) popülasyonu.

Popülasyon Detaylar?: Çal??man?n temel hedef kitlesi **kabin görevlileridir**.

Test Metodolojisi: Öz bildirimli (Self-report) anket metodolojisi kullan?lm??t?r.

Anahtar Kelimeler

Tuncel Öz, 2020, Anadolu Üniversitesi, doktora tezi, havac?l?k emniyeti, kabin ekibi, psikometrik özellikler.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?t?c?s?: Bilgi mevcut de?ildir.

Ba?l? Kurulu? E-posta Adresleri: Anadolu Üniversitesi (Tez kurumu).

Yaz??ma Adresi: tunceloz9@gmail.com

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Test Y?l?: Ölçek, 2020 y?l?nda tamamlanan doktora tezi kapsam?nda geli?tirilmi?tir.

?zinler ve Ücret: Ölçe?in ticari olmayan akademik kullan?mlar? için yazar?n (Tuncel Öz) izni gereklidir. ?leti?im bilgileri mevcuttur. Ölçe?in kullan?m?na dair güncel ücretlendirme veya izin prosedürleri için do?rudan sorumlu yazar ile ileti?ime geçilmesi tavsiye edilir.

Referanslar

Öz, T. (2020). *Performans de?erleme uygulamalar? ve çal??ma ko?ullar?n?n kabin görevlileri emniyetli davran??? üzerindeki etkileri* (Yay?mlanmam?? Doktora tezi). Anadolu Üniversitesi, Eski?ehir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Uçu? Emniyeti Tutumu Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

Ölçek maddeleri, referans gösterilen doktora tezinin tam metninde yer almaktad?r. Kaynak içerikte ölçek maddeleri aç?kça listelenmemi?tir. Maddelerin tam listesi için lütfen Tuncel Öz (2020) taraf?ndan haz?rlanan *"Performans de?erleme uygulamalar? ve çal??ma ko?ullar?n?n kabin görevlileri emniyetli davran??? üzerindeki etkileri"* ba?l?kl? doktora tezine ba?vurunuz.

ARABPSYCHOLOGY.COM